

Přednáška: Zboží bez vad, vady, proces vytykání vad v souladu s Vídeňskou úmluvou

1. Zboží bez vad

A. Stav faktický: zboží v množství, jakosti, provedení, které určuje **smlouva** a to včetně obalu či opatření dle smlouvy. Náležitosti obalu jsou součástí vad zboží, ne vad plnění (čl. 30, 35.1.). Tyto vlastnosti může v případě, že tak nestanoví smlouva výslovně (resp. interpretace vůle stran v souladu s č. 8 nevede k vyjasnění pravidla) stanovit:

- článek 9.1. – zvyklosti, které strany zavedly do smlouvy nebo praktiky zavedené mezi stranami
- článek 9.2. – zvyklosti mezinárodní

B. Stav právní: zboží neomezené žádným právem nebo nárokem třetí osoby (čl. 41, 42 včetně výjimek)

2. Vada plnění v. vada zboží

Vady plnění – mnohovrstevnatost – povinnosti obsažené ve smlouvě, zvyklostech dle článku 9.2, úmluvě či národní úpravě u otázek jinak neupravených.

Vada zboží – podmnožina vad plnění. Vada zboží – nesplnění povinnosti dodat zboží bez vad právních a/nebo faktických. Stejně jako v ostatních případech může jít o porušení povinnosti podstatné či nepodstatné (rozlišení dáno ve smlouvě obecně, ve smlouvě výslovným výčtem nebo v úmluvě v čl. 25).

Vady faktické – vady právní

Vady faktické – rozpor mezi fyzickým stavem zboží, který je a který měl být.

Měřítko pro porovnání tvoří:

- **znění smlouvy** (subjektivní vymezení určené stranami – 35.1.)
- **zvyklosti dle 9.2. pokud existují**
- **úmluva** (objektivní vymezení toho, kdy zboží sice neodpovídá smlouvě, ale přesto není vadné – to vše jen za podmínky, že ve smlouvě není výslovně uvedeno jinak – čl. 35.2).

Osvobození od odpovědnosti: 35.3. – vady zboží, o kterých kupující v době uzavření smlouvy věděl nebo nemohl nevědět. Výslovně uvedeny jen situace pod a) až d). Obecně se připouští analogie i pro další použití.

Vady právní – rozpor mezi vztahem k vnějšímu právnímu okolí, který je a který měl být. Měřítko pro porovnání obsaženo: čl. 41 a 42

41: práva věcná, zboží musí být prosto nároků osob jiných či omezení

42: práva průmyslová, zboží musí být prosto nároku či omezení o němž věděl nebo nemohl nevědět v okamžiku uzavření smlouvy. Vzhledem k teritoriální determinaci těchto práv jde o právo:

- státu, kde zboží bude znovu prodáno nebo jinak použito v případě, že strany zamýšlely v době uzavření smlouvy takový další prodej nebo jiné takové použití v tomto státě,

- podle práva státu, kde má kupující místo podnikání v ostatních případech.

Neexistence vady plnění:

41: kupující souhlasil s převzetím zboží s takovým omezením nebo nárokem

42: průmyslová vlastnictví: v době uzavření smlouvy kupující věděl nebo nemohl nevědět o takovém právu nebo nároku, právo na nárok vyplývá z postupu dle technické dokumentace opatřené kupujícím.

3. Časové rozlišení vad

Vada existující v rozhodné době (tj. existující a projevující se nebo existující, ale projevující se později – problematický důkaz – řešení přes smluvní záruky)

- čl. 36.1.
- dobou rozhodnou je okamžik přechodu nebezpečí
- okamžik přechodu nebezpečí: smlouva stanovením dodací podmínky, úmluva čl. 67,68,69

Vada vzniklá po rozhodné době – neodpovídá. Výjimka v 36.2. – způsobena porušením některé povinnosti či porušením záruky

4. Proces vytýkání vad – reklamační proces

Obecně:

Kdo má vadu zjistit kontrolou.

Kdy má být vada zjištěna.

Kdy má být vada oznámena.

Jak má být vada oznámena.

Jaký charakter má celý proces (význam právní).

Výše uvedené se liší v závislosti od typu vad.

5. Reklamační proces u vad faktických zjevných, tj. takových, které lze zjistit běžnou kontrolou.

Kdo: kupující

Kdy: čl. 38

Kdy: čl. 39

Jak: č. 39 (pozor i čl. 27)

Jaký: prekluzivní povaha, není-li proces dodržen, práva zanikají. Nutno ovšem dodržet promlčecí či prekluzivní lhůty pro uplatnění nároku u soudu.

Problémy formulační:

- co to je vada, kterou lze zjistit běžnými metodami
- co to je kontrola
- kdy má být konána (v době, podle okolností co nejkratší atd.)
- kde má být konána v závislosti na přepravě (někdy řeší INCOTERMS)
- kdy má být přesně oznámeno (v době přiměřené poté, co je měl zjistit)

- způsob oznamování (forma, obsah atd.)

6. Reklamační proces u vad faktických skrytých, tj. takových, které nelze zjistit běžnou kontrolou

Některé okamžiky splývají:

Kdo: kupující

Kdy kontrola a oznámení: čl. 39.2

Jak: čl. 39.2 (čl. 27)

Jaký: stejné.

Jiná poznámka: musí být v souladu se záruční lhůtou, byla-li sjednána

Problémy formulační:

- co to je vada, kterou nelze zjistit běžnou kontrolou
- délka doby – s touto dobou pracovat v závislosti na typu zboží
- způsob oznamování
- pokud je stanovena smluvní záruka, vyjasnit vztah se smluvní zárukou (rozsah smluvní záruky, zda vylučuje tento typ odpovědnosti atd.)

7. Reklamační proces u vad právních

Čl. 43

Kdo: kupující

Kdy: přiměřená doba poté, co se o právu či nároku dozvěděl nebo měl dozvědět

Co: zprávu

8. Nedodržení postupu 5 – 7: ztráta práva. Další nároky např. prodávajícímu vzniknout nemohou.

Výjimky, kdy není dodržen postup, ale nárok (i omezeně) vzniká:

Článek 40 pro vady faktické

Článek 43 pro vady právní

Článek 44 pro vady faktické i právní

Příklady.

1. Firma A s místem podnikání na území SRN a firma B s místem podnikání na území ČR uzavřely smlouvu o dodávce 300 kusů speciálních oděvů pro záchranáře. Tyto oděvy mimo jiné neměly mít žádné knoflíky, ale dle zvláštních požadavků kupujícího měly mít jen tzv. suché zipy. Zboží bylo dodáno do skladu kupujícího (SRN). Po cca 20 dnech uplatnil kupující reklamaci. Skutečností bylo, že vadu nezjistil sám, protože zboží vůbec neprohlédl, ale teprve na základě reklamace svého odběratele zboží reklamoval.

Ve smlouvě byla mimo jiné obsažena i následující doložka:

„Veškeré spory budou řešeny u RS při HK ČR a AK ČR v Praze dle českého práva“.

Posuď:

- a) právní režim smlouvy
- b) způsob a místo řešení sporu
- c) zhodnoť postup kupujícího ve světle Vídeňské úmluvy. Zhodnoť důsledky porušení jeho povinností. Kterým ustanovením by mimo jiné mohl argumentovat?
- d) Zhodnoť pozici prodávajícího. Čím by bylo možné se hájit?

Návod na řešení:

Ad a) aplikační test – viz přednáška – vyplnění mezer přes české právo – 7.2.

Ad b) rozhodčí řízení, posouzení platnosti rozhodčí doložky (viz loňský rok)

Ad c) Zboží (dohoda), vada zboží, existence vady, způsob vytknutí vady zjevné – 30, 35, 36, 37, 38, 40 (věděl, nemohl, nevědět)

Ad d) 37 (kontrola, ztráta nároku)

2. Firma A (prodávající s místem podnikání v Itálii) a firma B (kupující s místem podnikání v ČR) uzavřely smlouvu o dodávce sportovního ošacení. Předmět smlouvy byl vymezen dle katalogu obsahujícího příslušnou barevnou stupnici a obsahující údaje o kvalitě látek včetně doporučených postupů údržby a záruk, k tomuto se vztahujících.

Zboží bylo dodáno: za podmínky FCA Janov hl. nádraží. Při převzetí bylo zjištěno, že zboží neodpovídá svým množstvím a barevnou škálou dohodnutému zboží. Nicméně, vzhledem k tomu, že právě nastaly velikonoční prázdniny, odsunul dokončení prohlídky kupující až na dobu po prázdninách, tj. za 15 dnů. Prohlídku dokončil. Nicméně onemocněl. Vady oznámil ústně ihned, písemně za dalších 14 dnů.

Ve smlouvě byla m.j. následující doložka: Veškeré spory ze smlouvy bude řešit obchodní soud v Brně.

Posuď: Právní režim smlouvy

Způsob řešení sporů

Existenci vad zboží

Postup kupujícího.

Zhodnoť pozici prodávajícího.

3. Firma A (místo podnikání v SR, prodávající) a firma B (místo podnikání v ČR) uzavřely smlouvu o dodávce 1200 tun ječmene za podmínky DDP INCOTERMS 2000. Strany byly dlouhodobě v obchodních vztazích. I když měly uzavřenu smlouvu, v níž byl stanoven určitý reklamační režim, pravidelně ho porušovaly a zjednodušovaly. Napříč tomu, že ve smlouvě byla doložka o její změně či doplnění pouze v písemné podobě.

Obilí bylo po dodávce uskladněno. Smlouva stanovila, že obilí bude ihned prohlédnuto a zjištěna kvalita. Současně do 24 hodin bude písemně na adresu prodávajícího zaslána reklamace. Dlouhodobě však strana prováděla kontroly v rozmezí jednoho týdne a současně takto i reklamovala. Druhá strana pravidelně reklamaci přijímala. V naposledy uvedeném případě však byla reklamace odmítnuta pro nedodržení reklamačního režimu.

Ve smlouvě byla doložka: spory budou řešeny před rozhodci v ČR

Posud': právní režim smlouvy

Způsob a pravděpodobné místo řešení sporu

Postup kupujícího. Čím je možné argumentovat.

Návod:

- a) aplikační test včetně 7.2
- b) viz rozhodčí řízení ad hoc v režimu ZRR
- c) 37,38, problematický 40, nicméně lze argumentovat 29.2